

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เล่มที่ ๑๐ 1

บทบรรณาธิการ

คำถาม ใช้เส้นลวดซึ่งล้อมบริเวณหลังบ้านเป็นแนวรั้วแล้วปล่อยกระแสไฟฟ้าเข้าสู่แนวรั้ว มีคนร้ายเข้าไปเก็บใบต้นพืชกระท่อมอันเป็นยาเสพติดให้โทษได้สัมผัสถูกเส้นลวดที่ขึงและปล่อยกระแสไฟฟ้าไว้ จึงถูกกระแสไฟฟ้าช็อตเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตายเป็นความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๖/๒๕๖๓ จำเลยซึ่งแนวรั้วไฟฟ้าห่างจากต้นพืชกระท่อมประมาณ ๕ เมตร ก่อนจะถึงแนวรั้วไฟฟ้าได้วางตะปุดอกไม้หงายไว้เพื่อป้องกันคนเข้ามาลักทรัพย์ในบริเวณอาณาเขตบ้านของจำเลย แสดงให้เห็นได้ว่าจำเลยมีเจตนาให้กระแสไฟฟ้าทำร้ายร่างกายคนที่มาสัมผัสแนวรั้วไฟฟ้าดังกล่าว แม้ว่าการปล่อยกระแสไฟฟ้าเข้าสู่เส้นลวดของกลางขนาดแรงดัน ๒๒๐ โวลต์ จะทำให้แรงดันกระแสไฟฟ้าในเส้นลวดของกลางลดลงเหลือแรงดันประมาณ ๑๑๐ ถึง ๑๕๐ โวลต์ หากคนไปสัมผัสเส้นลวดของกลางจะถูกกระแสไฟฟ้าช็อตแต่ไม่ถึงแก่ความตายในทันที ต้องใช้เวลานานประมาณ ๑๐ ถึง ๒๐ นาที จึงจะถึงแก่ความตาย แต่เนื่องจากก่อนเกิดเหตุมีฝนตกลงมาหนักมากทำให้พื้นดินบริเวณที่เกิดเหตุเปียกชื้นชุ่มน้ำ จึงเป็นต้นว่ากระแสไฟฟ้าผ่านลงดินได้เป็นอย่างดี เป็นเหตุให้ผู้ตายทั้งสามซึ่งลักลอบเข้าไปลักใบต้นพืชกระท่อมที่ปลูกไว้หลังบ้านของจำเลย สัมผัสแนวรั้วที่จำเลยขึงกันไว้ถูกกระแสไฟฟ้าช็อตถึงแก่ความตาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นเพียงมีเจตนาทำร้ายผู้ตายทั้งสาม มิได้มีเจตนาฆ่า แต่การกระทำนั้นเป็นเหตุทำให้ผู้ตายทั้งสามถึงแก่ความตาย

จำเลยซึ่งเส้นลวดของกลางเป็นแนวรั้วล้อมบริเวณต้นพืชกระท่อมแล้วปล่อยกระแสไฟฟ้าขนาดแรงดัน ๒๒๐ โวลต์ เข้าสู่แนวรั้ว แม้ว่าการกระทำของผู้ตายทั้งสามถือว่าการประทุษร้ายอันเป็นละเมิดต่อกฎหมายและต่อทรัพย์สินของจำเลย ซึ่งจำเลยมีสิทธิที่จะป้องกันทรัพย์สินของตนได้ก็ตาม แต่พฤติการณ์ที่จำเลยปล่อยกระแสไฟฟ้าขนาดแรงดันสูงถึง ๒๒๐ โวลต์ ไปตามเส้นลวดของกลางที่ซึ่งเป็นแนวรั้วโดยไม่มีฉนวนหุ้มนั้น แม้โดยสภาพจะไม่ทำให้ผู้สัมผัสเส้นลวดที่มีกระแสไฟฟ้าอยู่ถึงแก่ความตายในทันที แต่ก็สามารถทำให้ได้รับบาดเจ็บเป็นอันตรายแก่กายหรือสาหัสได้ และหากถูกกระแสไฟฟ้าช็อตเป็นเวลานานย่อมเป็นอันตรายร้ายแรงถึงแก่ชีวิตได้ อีกทั้งบริเวณหลังบ้านเกิดเหตุที่ผู้ตายทั้งสามนอนตายอยู่นั้น มีกิ่งต้นพืชกระท่อมถูกตัดลงมาบางส่วนเท่านั้น ไม่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินอื่นของจำเลยอยู่ในบริเวณดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าผู้ตายทั้งสามมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปในอาณาเขตบ้านของจำเลยเพื่อลักเอาใบพืชกระท่อมของจำเลยไปเท่านั้น ทรัพย์สินที่จำเลยมีสิทธิกระทำการป้องกันเป็นเพียงต้นพืชกระท่อม ซึ่งเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เนื่องจากเป็น

ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่ใช่ทรัพย์สินที่จำเป็นจะต้องดูแลป้องกันถึงขนาดสร้างแนวรั้วไฟฟ้ามีแรงดันสูงขนาด ๒๒๐ โวลต์ เช่นนี้ การกระทำดังกล่าวจึงเกินสมควรแก่เหตุ หรือเกินกว่ากรณีแห่งความจำเป็น หรือเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำเพื่อป้องกันตาม ป.อ. มาตรา ๖๙ จำเลยยังคงมีความผิดฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย ตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๐ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๖๙ ซึ่งศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

คำถาม ผู้คำประกันร่วมคนหนึ่งใช้หนี้แก่เจ้าหนี้แทนลูกหนี้ จะไล่เบี้ยเอาแก่ผู้คำประกันร่วมอีกคนหนึ่งได้หรือไม่ เพียงใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๒๘/๒๕๖๒ โจทก์และจำเลยที่ ๒ ต่างเป็นเป็นผู้คำประกันจำเลยที่ ๑ ต่อธนาคาร ก. จึงเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้คำประกันจำเลยที่ ๑ ในหนี้รายเดียวกัน โจทก์กับจำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบต่อธนาคาร ก. อย่างลูกหนี้ร่วมกัน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง เมื่อโจทก์เข้าใช้หนี้แก่ธนาคาร ก. แทนจำเลยที่ ๑ แล้ว โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิของธนาคาร ก. ไ้ไล่เบี้ยเอาแก่จำเลยที่ ๒ ได้ตามส่วนเท่า ๆ กันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๒๙ (๓) และมาตรา ๒๙๖

คำถาม ฝ่ายหนึ่งเอาอาวุธปืนขึ้นเหนือศีรษะและยิงขึ้นฟ้า ๑ นัด เพื่อข่มขู่โดยไม่ปรากฏว่ากระทำการอื่นใดอีก อีกฝ่ายหนึ่งใช้อาวุธปืนยิงไปยังบุคคลดังกล่าวทันที เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๘๓/๒๕๖๒ การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามความใน ป.อ. มาตรา ๖๔ นั้น การกระทำที่จะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายได้ต้องเป็นภยันตรายที่เกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึง หากภยันตรายยังไม่ใกล้จะถึงเสียแล้วย่อมไม่อาจกระทำการเพื่อป้องกันได้ ว. เพียงเอาอาวุธปืนขึ้นเหนือศีรษะและยิงขึ้นฟ้า ๑ นัด ซึ่งเห็นชัดเจนว่าเป็นการข่มขู่จำเลยกับพวกเท่านั้น การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงไปยังรถกระบะที่ ว. นั่งอยู่ทันที โดยไม่ปรากฏว่า ว. กระทำการอื่นใดอีกในลักษณะจะทำร้ายพวกจำเลยจึงยังถือไม่ได้ว่าภยันตรายอันละเมิดต่อกฎหมายและภยันตรายที่ใกล้จะถึงเกิดขึ้น อันจะเป็นเหตุให้จำเลยอ้างเหตุป้องกันได้ ที่จำเลยอ้างว่าอาจยิงมาที่ตนจึงยิงไปนั้น เป็นเพียงจำเลยเข้าใจไปเองเกินกว่าสภาพการกระทำของ ว. ที่จะให้เข้าใจเช่นนั้นได้ การกระทำของจำเลยจึงมิใช่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

คำถาม นํารถบรรทุกถังพลาสติกบรรจุน้ำมาซังน้ำหนักเพื่อให้เห็นว่าถมน้ำหนักมากกว่าปกติ จากนั้นนํารถไปถ่ายน้ำออกจากถังเพื่อนํารถไปรับน้ำนมดิบซึ่งจะได้ปริมาณมากกว่าที่ควรจะได้ เป็นความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๔๒๕๑/๒๕๖๒ จำเลยบรรทุกน้ำอยู่ในถังก่อนนํารถไปซังน้ำหนักเพื่อให้เห็นว่าถมน้ำหนักมากกว่าปกติ ภายหลังจากนั้นจำเลยจึงนํารถไปถ่ายน้ำออกจากถังเมื่อนํารถไปรับน้ำนมดิบก็จะได้ปริมาณมากกว่าที่ควรจะได้ การกระทำของจำเลยถึงขั้นลงมือกระทำความผิดแล้ว หาก ช. ไม่พบเห็นการกระทำของจำเลยก็จะบรรลุผลตามที่จำเลยได้กระทำลงไป จึงเป็นการลงมือกระทำความผิดแล้วแต่กระทำไปไม่ตลอด จึงเป็นเพียงการพยายามกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๘๐

จำเลยมีเจตนาทุจริตที่จะเอาน้ำนมดิบของผู้เสียหายไปตั้งแต่นั้น โดยวิธีนํารถบรรทุกถังพลาสติกบรรจุน้ำมาซังน้ำหนักในครั้งแรกเพื่อให้พนักงานของผู้เสียหายเห็นว่าถมน้ำหนักมากกว่าปกติ ภายหลังจากนั้นจึงถ่ายน้ำออกจากถังแล้วไปรับน้ำนมดิบ เมื่อนํารถมาซังอีกครั้งทำให้จำเลยได้รับน้ำนมดิบในปริมาณน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นเท่ากับปริมาณน้ำที่ถ่ายทิ้งไป จึงเป็นการใช้กลอุบายเพื่อให้บรรลุผลคือ การเอาน้ำนมดิบในส่วนที่เกินของผู้เสียหายไปโดยทุจริตเท่านั้น พนักงานของผู้เสียหายไม่ได้มีเจตนาส่งมอบการครอบครองน้ำนมดิบในส่วนที่เกินแก่จำเลย การกระทำของจำเลยจึงเข้าองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์ แต่การกระทำของจำเลยยังไม่บรรลุผล จึงเป็นเพียงความผิดฐานพยายามลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะตามฟ้อง

คำถาม มีชื่อเป็นผู้เช่าซื้อรถในฐานะตัวแทนบุคคลอื่น หากเอารถที่เช่าซื้อไปจากความครอบครองของตัวการเพื่อเรียกร้องให้ปฏิบัติตามข้อตกลงที่จะให้กู้ยืมเงินเพื่อตอบแทนที่ทำสัญญาเช่าซื้อรถแทน เป็นความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๖๑๑๗/๒๕๖๒ จำเลยมีชื่อเป็นผู้เช่าซื้อแต่จำเลยเป็นเพียงตัวแทนเขตของผู้เสียหายที่ ๒ แล้วมอบรถที่เช่าซื้อให้แก่ผู้เสียหายที่ ๒ ไปแล้ว ผู้เสียหายที่ ๒ ย่อมเป็นผู้มีสิทธิครอบครองรถที่เช่าซื้อ ส่วนจำเลยไม่มีสิทธิครอบครองรถที่เช่าซื้อแม้ต่อมาผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งตกลงจะให้จำเลยกู้ยืมเงินเพื่อตอบแทนที่จำเลยทำสัญญาเช่าซื้อรถแทนผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงกับจำเลยให้ครบถ้วน ก็ไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จำเลยจะเอารถที่เช่าซื้อคืนจากผู้เสียหายที่ ๒ การที่จำเลยเอารถที่เช่าซื้อไปจากผู้เสียหายที่ ๒ เพื่อเรียกร้องให้ผู้เสียหายที่ ๒ ปฏิบัติตามข้อตกลงเป็นการแย่งการครอบครองและเป็นการบังคับสิทธิทางแพ่งของตนโดยพลการ จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้

โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองการกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานลักทรัพย์สำเร็จแล้ว แม้ต่อมาผู้เสียหายที่ ๒ ตกลงจะชำระเงินแก่จำเลย แล้วให้จำเลยคืนรถที่เช่าซื้อแก่ผู้เสียหายที่ ๒ และเมื่อถึงวันเวลานัดจำเลยขับรถที่เช่าซื้อไปรอผู้เสียหายที่ ๒ ก็ไม่ทำให้การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ที่สำเร็จแล้วกลายเป็นการกระทำที่ไม่เป็นความผิด

คำถาม การใช้ทางในที่ดินของบุคคลอื่นในลักษณะถือวิสาสะ ในลักษณะพึ่งพาอาศัยและถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน หรือใช้ทางโดยเข้าใจว่าเป็นทางสาธารณะจะได้ภาระจำยอมโดยอายุความหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๙๘/๒๕๖๒ การที่จะได้สิทธิในทางพิพาทเป็นการะจำยอมโดยอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ ประกอบมาตรา ๑๓๘๒ นั้นต้องเป็นการใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาให้ทางพิพาทนั้นตกเป็นการะจำยอม และได้ใช้ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี จึงจะให้ทางพิพาทตกเป็นการะจำยอมได้ การใช้ทางพิพาทของ ส.อ. และโจทก์รวมทั้งบุคคลในครอบครัวของโจทก์เป็นการใช้ลักษณะพึ่งพาอาศัยและถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันอันเป็นการสะท้อนถึงสภาพวิถีชีวิตที่แท้จริงของการอยู่ร่วมกันของคนชนบทว่าตามปกติแล้วจะใช้ที่ดินข้างเคียงเป็นทางผ่านได้ โดยการถือวิสาสะอาศัยความเกี่ยวพันในทางเครือญาติหรือความคุ้นเคยเป็นประการสำคัญซึ่งเป็นการเอื้อเพื่อเอื้ออาทรต่อกันโดยไม่ต้องขออนุญาต ส่วนการที่บุคคลอื่น ๆ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเป็นเครือญาติ เพื่อนบ้าน คนรู้จักของโจทก์ และผู้รับจ้างทำงานให้แก่โจทก์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ทางเข้าออกที่ดินซึ่งเป็นไร่ ที่นาและที่สวนของโจทก์ ใช้ทางพิพาทด้วย โดยไม่ปรากฏว่ามีประชาชนทั่วไปจากหมู่บ้านและตำบลอื่นมาใช้ทางพิพาทด้วย การใช้ทางพิพาทของบุคคลดังกล่าวก็มีลักษณะเป็นการใช้ทางพิพาทโดยการถือวิสาสะเช่นเดียวกับโจทก์ แม้โจทก์จะใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผย แต่ไม่ใช่เป็นการใช้ทางด้วยเจตนาที่จะให้ทางพิพาทนั้นตกเป็นการะจำยอม หรือหากโจทก์ใช้ทางพิพาทโดยเข้าใจว่าเป็นทางสาธารณะตลอดมา แม้โจทก์จะใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผย แต่ก็ไม่ใช่เป็นการใช้ทางด้วยเจตนาที่จะให้ทางพิพาทนั้นตกเป็นการะจำยอมเช่นเดียวกัน ส่วนการที่โจทก์อ้างว่าเป็นผู้ก่อสร้างทางพิพาทก็เป็นไปเพื่อความสะดวกในการใช้ทางพิพาทของโจทก์เท่านั้นหาใช่เป็นการแสดงเจตนาที่จะใช้ทางพิพาทอย่างเป็นปึกแผ่นกับจำเลยทั้งสองด้วยเจตนาที่จะให้ทางพิพาทตกเป็นการะจำยอมแต่อย่างใดไม่ แม้โจทก์ใช้ทางพิพาทผ่านที่ดินของจำเลยทั้งสองเป็นเวลานานกว่า ๑๐ ปี ทางพิพาทก็ไม่ตกเป็นการะจำยอมตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ ประกอบมาตรา ๑๓๘๒